

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

§. 1. De injuriis & earum poenis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](#)

ad iustitione, habeatur innocens; sin secus, reus, c. ult. hoc sit. Exempla refert Covar. lib. 4. Var. re s. l. 2. & ibid in Annotat. Uffelius. Deltio, Disquisit. magis. lib. 4. cap. 4. q. 4. Sct. 3.

1. Ceterum hæc purgatio tribus de causis merito à sacris Canonibus reprobata & verita est. Prima, quia per eam sapere contingere quem condemnavit, qui esset absolvendus, & absolvit, qui condemnandus, d. e. 2. b. tit. Secunda, quia inventa à diabolo, can. Mennam, can. consulisti 2. quæ. 5. Tertia, quia per eam tenterit Deus, d. e. ult. hoc sit. Ubi tamen publica salus duellum exposceret, licitum esset, imò laudabile, arg. ut. in. l. § sed si quis operas D. De postulando; ubi licet locans operas, ut cum bestiis pugnet, sit infamis, tamen non est infamis, qui locat operas, ut expugneret, regionem noxiā. Videatur plenius de utraque hac purgatione Tholofan. Syntag. iuris Universit. 4. 8. c. 35.

TITULUS XXXVI.

De Injuriis & damno dato.

§. 1.

De Injuriis & earum penitentia.

1. Injuria generaliter & specialiter sumitur.
2. Specialiter pro contumelia, & fit re aut verbis.
3. Pena injuriantium ex utroque jure.

IN judicio criminali prosequendo & terminando non solum de pena, ob crimen commissum luenda, tractandum est, verum etiam de privata injuriarum aut damni dati reparacione. Sed & cum deficiente accusatore, & purgatione Canonice praestitâ, absolvendus sit reus, teneaturque accusator sive denuntiator accusato actione injuriarum & de damno dato, ideo recto ordine subiectio hunc Tit. Pont.

2. Iajuria dupliciter sumitur, generaliter & specialiter. Generaliter dicitur omne id, quod non iure sit, indeque suam appellationem habet, l. 1. D. De injuriis. Specialiter rursus tripliciter sumitur: primò, pro contumelia, quæ à contemnendo dicitur; secundò, pro culpa seu damno, culpâ & non iure dato, ut in Leg. Aquilia; tertio, pro iniuritate seu iniustitia, ut quando Judex inique & injuste judicat. Hic vero sumitur pro contumelia; & duobus possitnum modis fit, re & verbis. Re, si manus

alicui inferantur; ut si quis alium pulset aut verberet. Verbis fit dupliciter; Primò, quando quis ad contumeliam alterius verba contumeliosa profert. Unde & convitium dicitur: significat enim convitium injuriam verbis factam, d. l. 1. §. 1. D. eod maximè si cum vociferatione & in cœtu hominum fiat, alias non dicitur propriè convitium, sed infamandi causâ dictum, l. em. §. ait. Praetor: veluti si quis in cœtu hominum alium appellat securam, nebulonem: si dicat, Tu mentiris licet addat, salvo honore: quia verbum injuriosum præcedens declarat voluntatem injuriantis, quæ deest in reservatione inde facta, & quia dici solet, protestationem repugnantem cū ipso actu esse nullam, arg. l. Cum precario D. De precario. Secundò fit litteris seu scriptura: ut si quis librum ad infamiam alicujus pertinentem aut carmen famosum, vel historiam scriperit, componuerit, ediderit, dolose malo fecerit, quo quid corum fieret, si ve suo sive alterius nomine, vel sine nomine: item qui emendum vendendū ve curaverit, l. Lex Cornelii §. si quis lib. 9. D. b. s. aut invenerit, legerit, nec corruperit, sed dolose manifestarit, l. unica Cod. De famosis lib. ellis.

Ex famoso autem libello gravissima nascitur injuria, quæ pena capitali punitur d. l. unica G. De fam. libellis; nempe si criminaliter agatur: ailioqui si civiliter, condemnatus jubetur esse infestabilis, d. §. se quis librum. Eaque pena constituta est non tantum in auctorem libelli, sed & in eum, qui de via repertum non decerpserit, sed evulgaverit & in publicum projecterit, ut à quovis legeretur.

Ceteroquin quod ad penas & estimatiōnem injuriarum atinet, illud hic præmittendum est, injurias quasdam pertinere ad læsionem corporis, ut cum quis pulsatur aut verberatur; quasdam ad læsionem dignitatis, ut cum comes matronæ abducitur: alias ad infamiam, ut cum pudicitia alicujus attentatur, d. l. 1. §. 2. alias ad læsionem rerum, ut in Tit. Ad Leg. Aquiliam Rufus ex his quasdam dici injurias atrocies, quasdam leves. Atrocies sunt contumeliosiores & majores, habita ratione personæ, temporis, loci & rei, prout hæc omnia explicantur in l. Aut facta §. 1. ff. de pena. l. Praetor edixit ff. atrocem, cum l. sequenti ff. hoc tit. §. atrox. Inst. eod.

Pro varietate igitur injuriæ, atrocis vel levis, crescit vel minuitur estimatio injuriæ,

Agitus